

ความสำคัญของการเลือกตั้งและ
กฎหมายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

นายชยพล ธานีวัฒน์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๓ สำนักกฎหมาย

บทความนี้ใช้เพื่อการนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา
รายการเจตนารมณ์กฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความสำคัญของการเลือกตั้งและ กฎหมายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

นายชยพล ธานีวัฒน์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
สำนักกฎหมาย

๑. บทนำ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสิ่งทีถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นประชาธิปไตยคือ การเลือกตั้งเพราะเป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของสิทธิในอันที่จะมอบความไว้วางใจให้ผู้ที่ตนเองเลือกเข้าไปใช้อำนาจแทนตนในการทำหน้าที่ที่จะสะท้อนปัญหาถึงกับรัฐบาลให้บริหารจัดการประเทศ ตรงกับความต้องการของประชาชน

ปฎิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ ๒๑(๑) ให้ความสำคัญถึงสิทธิและการเลือกตั้งไว้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐบาลของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่านั้น โดยกระทำเป็นการลับด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี”

การเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นในวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นับเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกในรอบ ๗ ปี โดยหลังจากที่ได้มีประกาศกำหนดวันเลือกตั้งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการรณรงค์หาเสียง ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้จะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกระเบียบมาเพื่อรองรับการหาเสียงเพื่อให้กฎหมายและบริสุทธิ ยุติธรรม มิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบก่อนที่จะให้ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงต่อไป

บทความนี้จึงขอเสนอสาระสำคัญของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงการหาเสียงเลือกตั้งผ่านทางรายการวิทยุและโทรทัศน์ โดยมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสำคัญของการเลือกตั้ง และวิธีการและข้อห้ามต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ความสำคัญของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งมิได้มีความสำคัญเพียงแค่ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการเป็นประชาธิปไตยในสังคมนั้น ๆ แต่ยังหมายถึงการสะท้อนความคิดและความต้องการของประชาชนผ่านกระบวนการสรรหาที่ประชาชนได้เป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของตนเอง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคมผ่านกระบวนการรัฐสภา โดยการเลือกตั้งมีความสำคัญดังนี้

๑. การเลือกตั้ง เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้ไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้นไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล

๒. การเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจการปกครองที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างสันติ ซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลังใช้อาวุธเข้าต่อสู้กัน เพื่อแก่งแย่งอำนาจทางการเมืองการปกครอง ซึ่งอาจจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

๓. การเลือกตั้งเป็นการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศหรือแก้ไขปัญหาต่างๆไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนได้ก็จะคืนอำนาจให้ประชาชน ด้วยการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ให้ประชาชนตัดสินใจว่าสมควรจะเลือกใครเป็นผู้บริหารประเทศต่อไป

๔. การเลือกตั้งเป็นวิธีที่จะทำให้เกิดการผูกขาดอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นที่ได้รับเลือกตั้งได้เข้ามาใช้อำนาจในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเปลี่ยนตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เปลี่ยนเมื่อไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล

ดังนั้น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยการเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่ไม่อาจจะขาดได้เพราะการเลือกตั้งหมายถึงการที่ประชาชนได้ใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเลือกตัวแทนตนให้ไปทำหน้าที่แทนตนในการปกครองประเทศหรือปกครองท้องถิ่น การเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยนั้นต้องเป็นการเลือกตั้งโดยสะดวก บริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการให้อำนาจเงินจ้างหรือบังคับขู่เข็ญผู้มีสิทธิเลือกตั้งและยังต้อง เปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอิสระในการใช้สิทธิของตนเอง

๓. การหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น ได้มีการกำหนดวิธีการหาเสียงและข้อห้ามในการหาเสียงเอาไว้โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑ วิธีการหาเสียง

วิธีการหาเสียงที่ควรปฏิบัติในระเบียบของคณะกรรมการเลือกตั้งระบุว่าสามารถแจกเอกสาร วิดีทัศน์ ที่เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งในเขตชุมชน สถานที่ งานพิธีต่างๆ ได้ รวมทั้งจัดรถหาเสียงและเวทีหาเสียง ใช้เครื่องขยายเสียงช่วยหาเสียงได้ โดยผู้สมัคร พรรคการเมือง ต้องแจ้งรายละเอียดให้ผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบภายใน ๑๐ วันหลังปิดการรับสมัคร ซึ่งทั้งเอกสาร วิดีทัศน์ ประกาศการโฆษณาป้ายโฆษณา ที่จะติดตั้งบนรถหาเสียง เวทีหาเสียง สามารถระบุชื่อ รูปภาพ และหมายเลขผู้สมัคร ชื่อสัญลักษณ์นโยบายของพรรค คติพจน์คำขวัญ ข้อมูลประวัติเฉพาะ ที่เกี่ยวกับผู้สมัคร พรรคการเมือง และนำภาพของผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นนายกฯ หัวหน้าพรรค และสมาชิกพรรค ลงโฆษณาหาเสียงได้เท่านั้น

โดยการดำเนินการในส่วนของการหาเสียงและเวทีหาเสียง ให้นำรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง หาเสียงผ่านจดหมาย สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ทำเอกสารที่มีการกากบาทในช่องคะแนนเลือกตั้งให้กับตนเองได้ แต่เอกสารต้องไม่มีลักษณะหรือสื่คล้ายกับบัตรเลือกตั้ง นอกจากนี้ สามารถตั้งผู้ช่วยหาเสียงได้ โดยผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มีผู้ช่วยหาเสียงในเขตได้ไม่เกิน ๒๐ คนต่อเขต ส่วนของผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ มีผู้ช่วยหาเสียงได้ ไม่เกิน ๑๐ เท่าของจำนวนเขตที่พรรคคนนั้นส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขต อย่างไรก็ตามกรณีพบมีการหาเสียงไม่เป็นไปตามที่ กกต. กำหนด ผอ.กกต. จังหวัด จะแจ้งให้ผู้สมัคร พรรคการเมืองแก้ไขภายใน ๕ วัน หากไม่ดำเนินการ กกต.สามารถรื้อถอน ปลดออกหรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยคิดค่าใช้จ่ายกับผู้สมัคร พรรคการเมืองนั้น และนำมาเป็นเหตุสืบสวนวินิจัยได้

๓.๒ การหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนในเรื่องการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง สามารถหาเสียงด้วยตนเอง หรือว่าจ้างบุคคลนิติบุคคลดำเนินการได้ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท ทั้ง เว็บไซต์ ยูทูป แอปพลิเคชัน อีเมล เอสเอ็มเอส โดยผู้สมัครต้องแจ้งวิธีการรายละเอียด ช่องทาง ระยะเวลาการหาเสียง รวมถึงหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ ผอ.กต.ประจำจังหวัดทราบตั้งแต่วันสมัคร หรือก่อนหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สมัครหรือสมาชิกพรรคหากต้องการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้สมัคร พรรคการเมืองใด ต้องแจ้งชื่อ สกุล นิตินาม หรือเครื่องหมายใดๆ ที่สามารถเจาะจงตัวบุคคลที่ดำเนินการได้ โดยค่าใช้จ่ายในการหาเสียงส่วนนี้ หากเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ต้องแจ้งให้ผู้สมัครพรรคการเมืองทราบ และให้แจ้งต่อ ผอ.กต.จังหวัด เลขฯ กต.ทราบ และการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ให้นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครพรรคการเมืองนั้น

กรณี กต.พบว่ามีการใช้ถ้อยคำรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย ปลุกกระดม หรือนำสถาบันพระมหากษัตริย์มาเกี่ยวข้อง สามารถสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง ลบข้อมูลนั้น หากผู้สมัครพรรคการเมืองไม่ดำเนินการในเวลาที่กำหนด เลขฯ กต.สามารถแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการ ดำเนินการโดยผู้สมัครพรรคการเมือง ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย และการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ลบข้อมูล ไม่สามารถลบล้างความผิดที่ได้กระทำสำเร็จแล้วได้ ซึ่ง กต. สามารถนำมาสืบสวนและวินิจัยได้

๓.๓ การหาเสียงเลือกตั้งผ่านรายการวิทยุและโทรทัศน์

การเลือกตั้งปี ๒๕๖๒ แม้จะมีหลายฝ่ายออกมาบอกว่า เป็นการเลือกตั้งที่สมรภูมิโซเชียลมีเดีย จะถูกใช้เพื่อแข่งขันมากที่สุด แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า วิธีการหาเสียงแบบที่เคยปรากฏในวิทยุ โทรทัศน์ก็ยังคงมีความจำเป็นไม่น้อย เพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงคนส่วนใหญ่ของประเทศได้มาก อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งผ่านทางวิทยุและโทรทัศน์ก็มีกฎหมายและระเบียบที่ออกมากำกับผู้สมัคร ส.ส. และพรรคการเมือง ซึ่งปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือกฎหมายเลือกตั้ง

กฎหมายเลือกตั้ง มาตรา ๖๙ ระบุว่าห้ามผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใดโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เว้นแต่ดำเนินการตามที่ได้รับการสนับสนุนตามมาตรา ๘๑ คือการกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กต.) มีหน้าที่สนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครและพรรคการเมือง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กต. กำหนด ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ กต. จึงออกระเบียบ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีเนื้อหาที่น่าสนใจดังนี้

๓.๓.๑ กต. สนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุและโทรทัศน์

ผู้สมัคร ส.ส. และพรรคการเมืองไม่สามารถหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ด้วยตัวเอง แต่จะเป็นหน้าที่ของ กต. ต้องสนับสนุนวันและเวลาในการหาเสียงออกอากาศทั้งภาพและเสียงผ่านสื่อทั้งสองรูปแบบ โดยผู้สมัครมีเวลาหาเสียงคนละไม่เกิน ๕ นาที และพรรคการเมืองกำหนดหาเสียงให้พรรคละไม่เกิน ๑๐ นาที นอกจากนี้ยังให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจัดทำสื่อเผยแพร่สำหรับการออกอากาศตามมาตรฐานของสถานี และมีความยาวไม่เกิน ๑๐ นาทีอีกด้วย ทั้งนี้มีอำนาจในการสั่งระงับ เปลี่ยนแปลง แก้ไขโฆษณาหาเสียงของพรรคการเมืองผ่านช่องทางนี้ได้ โดยในระเบียบ กต. ระบุถึงการหาเสียงช่องทางนี้ ดังนี้

- ๑) การขอรับสนับสนุนโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ

โทรทัศน์ให้แจ้งความประสงค์ก่อนปิดการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ดังนี้

- ผู้สมัครแจ้งความประสงค์ต่อผู้อำนวยการสำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด
ในจังหวัดที่สมัคร

- พรรคการเมืองแจ้งความประสงค์ต่อเลขาธิการ กกต.

๒) ให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด ขอความร่วมมือผู้บริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดนั้น ให้การสนับสนุนการจัดสรรเวลาแก่ผู้สมัคร คนละไม่เกิน ๕ นาที

๓) ให้เลขาธิการ กกต. ขอความร่วมมือผู้บริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์ ให้การสนับสนุนจัดสรรเวลาให้แก่พรรคการเมือง พรรคละไม่เกิน ๑๐ นาที

๔) ให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจัดทำสื่อโฆษณาหาเสียง สำหรับออกอากาศตามมาตรฐานของสถานี และมีความยาวไม่เกิน ๑๐ นาที ใช้ข้อความ ถ้อยคำที่สุภาพและรูปแบบที่เหมาะสม ไม่ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลหรือพรรคการเมืองใด ไม่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๕) ให้ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง ส่งสื่อโฆษณาหาเสียงสำหรับออกอากาศให้ผู้อำนวยความสะดวก กกต.ประจำจังหวัด ภายในระยะเวลาที่ ผู้อำนวยความสะดวกกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด กำหนด ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการตามนี้ ให้ถือว่าไม่ประสงค์โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งตามที่ได้รับจัดสรรเวลาไว้ ตามข้อ ๒ และ ข้อ ๓

๖) ถ้าปรากฏว่าสื่อโฆษณาหาเสียง สำหรับออกอากาศของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด มีข้อความ ถ้อยคำ หรือรูปแบบที่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลหรือ หรือเป็นโฆษณาที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้อำนวยความสะดวก กกต.ประจำจังหวัด สามารถสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือระงับการออกอากาศได้ กรณีเป็นของพรรคการเมืองให้เลขาธิการ กกต.สามารถสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือระงับการออกอากาศได้เช่นกัน

๗) ถ้าสถานีใดมีเหตุจำเป็น ไม่อาจออกอากาศสื่อโฆษณาหาเสียงสำหรับการออกอากาศของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดได้ตามกำหนด ให้สถานีดังกล่าวจัดสรรช่วงเวลาอื่นที่ทัดเทียมกันในการออกอากาศแทนตามควรแก่กรณี

๘) สถานีอาจเชิญพรรคการเมืองไปออกรายการเพื่อแสดงวิสัยทัศน์หรืออภิปรายเชิงนโยบาย หรืออาจจัดรายการให้พรรคการเมืองตอบข้อซักถามหรือแสดงความคิดเห็นก็ได้ โดยสถานีต้องพิจารณาตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณ และให้พรรคการเมืองมีโอกาสออกรายการแสดงวิสัยทัศน์เท่าเทียมกัน

๓.๓.๒ การเชิญพรรคการเมืองออกรายการของสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์

สำหรับการให้รายการวิทยุหรือโทรทัศน์เชิญพรรคการเมืองมาออกอากาศ ในระเบียบ กกต. ปี ๒๕๖๒ ระบุกว้างๆ ว่า สถานีอาจเชิญพรรคการเมืองไปออกรายการเพื่อแสดงวิสัยทัศน์หรืออภิปรายเชิงนโยบาย หรืออาจจัดรายการให้พรรคการเมืองตอบข้อซักถามหรือแสดงความคิดเห็นก็ได้ โดยสถานีต้องพิจารณาตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณ และให้พรรคการเมืองมีโอกาสออกรายการแสดงวิสัยทัศน์เท่าเทียมกัน ซึ่งหากเปรียบเทียบกับระเบียบ กกต. ปี ๒๕๔๑ ซึ่งมีรายละเอียดมากกว่าดังนี้

๑. สถานีอาจเชิญผู้สมัครตั้งแต่สองคนหรือพรรคการเมืองตั้งแต่สองพรรคการเมืองขึ้นไปออกรายการเพื่อแสดงวิสัยทัศน์หรืออภิปรายเชิงนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเมืองได้ โดยคำนึงโอกาสที่เท่าเทียมกันของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง และจำนวนผู้สมัครของแต่ละพรรค

๒. สามารถเสนอรายการข่าวและบทวิเคราะห์ตามหลักวิชาชีพด้วยความเป็นกลาง
ปกติ

๓. ห้ามผู้จัดรายการหรือผู้ดำเนินรายการโฆษณาหาเสียงไม่ว่าโดยทางตรงหรือ
ทางอ้อมให้ผู้สมัครคนใดหรือพรรคการเมืองใดในรายการที่จัดออกอากาศ

๓.๔ ลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้ง

ส่วนข้อห้ามไม่ควรปฏิบัติในการหาเสียงนั้น กำหนดไว้กว้างๆ คือ ห้ามผู้สมัครพรรคการเมือง หรือผู้ใด
นำสถาบันพระมหากษัตริย์มาเกี่ยวข้องกับการหาเสียง ห้ามผู้สมัครพรรคการเมืองหรือผู้ใด ให้ผู้ประกอบอาชีพ
เจ้าของกิจการวิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน สื่อโฆษณา หรือนักแสดง นักดนตรี พิธีกร ใช้ความสามารถทางวิชาชีพ
เอื้อประโยชน์ในการหาเสียงให้แก่ตน แต่ถ้าผู้สมัคร มีความรู้ ความสามารถทางศิลปะเป็นของตนเอง สามารถ
ใช้หาเสียงให้กับตัวเองได้ แต่ต้องไม่ใช่อุปกรณ์ในการแสดง

นอกจากนี้ ยังห้ามไม่ให้มีการแจกจ่ายเอกสารที่เกี่ยวกับการหาเสียง โดยใช้วิธีการวาง หรือโปรยในที่
สาธารณะ ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง ก้าวร้าว หยาบคาย หรือปลุกระดม และไม่ช่วยเหลือเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์
อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ให้แก่ผู้ใดตามประเพณี

๔. สรุป

ระบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ นี้ถือเป็นแนวทางในการช่วยให้ผู้สมัครได้ดำเนินการหาเสียงอย่าง
ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งยังเป็นการคัดกรองผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามแม้ว่าในสภาวะ
การเมืองไทย ณ เวลานี้อาจจะยังไม่ถือว่าเป็นภาวะของความเป็นประชาธิปไตยอย่างเต็มขั้นก็ตาม แต่การจัด
ให้มีการเลือกตั้งก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นประชาธิปไตย และเป็นการแสดงออกถึงการ
ใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญอีกทางหนึ่ง

บรรณานุกรม

บทความ

ไทยรัฐ. (๒๕๖๒). กต.ออกกฎเหล็ก หาชะงักห้ามช่วยเงินของงานบุญ เปิดพรีหาเสียงโซเชียลฯ. สืบค้นเมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จาก <https://www.thairath.co.th/content/๑๔๖๐๕๗๓>

ไอลอร์. (๒๕๖๒). เลือกตั้ง ๖๒: ห้ามโฆษณาหาเสียงผ่าน วิทยุและโทรทัศน์ เว้น กต.จะสนับสนุนและจัดสรรเวลาออกสื่อให้แทน. สืบค้นเมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จาก <https://ilaw.or.th/node/๕๑๔๘>.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑